פרק 1: דיבור וקריאת ספרדית

בפרק זה נלמד להבחין בין זכר ונקבה על פי סיומת המילה. נלמד להשתמש בה' הידיעה ונדע להגות נכון את הצלילים השונים שבשפה הספרדית. בפרק נשתמש באוצר מילים בסיסי שילווה אותנו בהמשך הספר.

הכרות ונימוסים

הבה נקפוץ לתוך המים ונכיר כמה ברכות ודרכי הצגה:

ספרדית	תעתיק	עברית
¡Hola!	אוֹלָה	שלום!
¿Cómo estás ?	קוֹמוֹ אֶסְטָס	מה שלומך ?
Me llamo Juan.	מֶא יָאמוֹ חוּאָן	קוראים לי חואן.
Yo soy de Colombia.	יו סוי דֶה קוֹלוֹמְבֵּיָה	אני מקולומביה.
¿Primera vez en la playa?	פְּרִימֶרָה נֶס אֶן לָה פְּלָיָה	פעם ראשונה בחוף הים?
¡Hasta luego!	אָסְטָה לוּאֶגוֹ	להתראות!

את כל המשפטים שלמעלה ניתן לשנן ולזכור כבר עתה. אך תוך קריאת כמה פרקים, כבר תוכל להבין לבד את כולם, וליצור משפטים מורכבים יותר כרצונך. אז הבה נתחיל מסודר בהכרת הספרדית.

זכר ונקבה

הי הידיעה שונה בספרדית לזכר ולנקבה: לזכר מתווספת תחילית El ולנקבה הי הידיעה

הבה נכיר כמה מילים שימושיות בלווית הי הידיעה:

		נקבה			זכר
La niña	לָה נִינְיָה	הילדה	El niño	אֶל נִינְיוֹ	הילד
La perra	לָה פֶּרְרָה	הכלבה	El perro	אֶל פֶּרְרוֹ	הכלב
La hermana	לה אֶרְמִנָּה	האחות	El hermano	אל אֶרְמַנוֹ	האח
La playa	לה פְּלָיָה	חוף הים	El museo	אל מוּסֶיאוֹ	המוזיאון

ניתן לראות מטבלה זאת, כי מילים רבות בספרדית מסתיימות באות \mathbf{o} לזכר ו \mathbf{a} לנקבה. יש למעשה שלושה כללים שלפיהם ניתן למיין לזכר ונקבה את רוב המילים.

כלל 1

ד סיומת o לוכר: o סיומת o לוכר: La niña : סיומת a

גם ללא הי הידיעה ניתן אם כן להבחין במין. התבונן בצורת הזכר מימין, ונסה לנחש את צורת הנקבה משמאל.

bonita	בוניטָה	יָפָּה	bonito	בּוֹנִיטוֹ	יָפֶּת
gorda	גוֹרְדָה	שְמֶנָה	gordo	גורדו	שָמֶן
barat a	בַּרָטָה	זולה	barato	בָּרָטוֹ	זול
baj a	בַּתָה	נמוכה	baj o	בַּחוֹ	נמוך
fea	פָאָה	מכוערת	feo	פָאוֹ	מכוער
delgada	דֶלְגָדָה	רָזָה	delgado	דֶלְגָדוֹ	<u>רָ</u> יֶּה
cara	קָרָה	יקרה	caro	קרו	יָקר
alt a	אָלְטָה	גבוהה	alto	אָלְטוֹ	גבוה

הכלל הראשון תקף במרבית המקרים גם לשמות עצם 1 (כסא, מוזיאון) וגם לשמות תואר (יפה, יקר).

עם זאת לכל כלל יש כמה ייעושי צרותיי, נציג בשלב זה רק מקצתם:

El problema*	אֶל פְרוֹבּּלֶמָה	הבעיה	<u>זכר</u>
El mapa	אֶל מַפָּה	המפה	
La mano	לָה מַנוֹ	היד	<u>נקבה</u>
La radio	לָה רָדְיוֹ	הרדיו	
La foto	לה פוטו	התמונה	

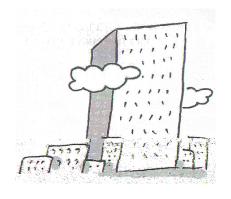
- המערכת. דו - El sistema - המערכת ma ייחודי שאופייני לזכר

a practicar תרגול

תרגיל 1 - הוסף את הי הידיעה למילים הבאות לפי מינן (זכר, נקבה).

1.niño	2. niña	3.hermana	4.gordo	5.bajo
6.cara	7.baja	8.delgado	9. problema	3

תשובות לתרגיל 1

גוֹרְדוֹ שחקים (שָׁמֵן - gordo)

שמות תואר

ישמות עצם (ההגדרה אינה חשובה) הם למשל: ילד, כלב, שולחן, מחשב, ישראל. שמות תואר, מתארים את שמות העצם: יפה, גדול, מהירה.

.niño bonito שמות תואר באים אחרי שם העצם כבעברית: ילד יפה את תואר באים אחרי שם העצם כבעברית: את הי הידיעה מוסיפים, שלא כמו בעברית, רק לשם העצם: \mathbf{EI} niño bonito את הי הידיעה מוסיפים, שלא כמו בעברית: \mathbf{EI} niño \mathbf{eI} bonito בעברית: \mathbf{EI} niño delgado es David

Ejemplos דוגמאות

JSE O		The state of the s
El museo es caro	La niña es alta	El perro e bonito
המוזיאון הוא יקר	הילדה גבוהה	הכלב הוא יפה
		Dang
El mapa es (de) Israel	El niño simpático es bajo	La hermana bonita es Dana
המפה היא מ/של ישראל	הילד הסימפטי הוא נמוך	האחות היפה היא דנה

<u>כלל 2</u> סיומות n, o, r, ma, l לזכר. סיומות d, ción, sión, z לנקבה.

		נקבה				זכר
d:	la ciuda d	העיר - לה סיוּדָד	n:	el pa n		הַלֶּתֶם - אל פַּן
ción:	la canción	השיר - לה קנְסְיוֹן	r:	el ma r		הים - אל מָר
sión:	la televi sión	הטלויזיה - לה טֶלֶוִיסִיוֹן	ma:	el progra ma	אל	- התוכנית פְרוֹגְרָמָה
Z:	la luz	האור - לה לוּס	l:	el árbol		העץ - אל אָרְבּוֹל

 ${f n}$ o ${f r}$ ma ${f l}$ במילה: normal הכלל תקף במרבית המקרים אך יש יוצאי דופן. זכור זאת כך: כלל מופיעות האופייניות לזכר.

כלל 3 מילים משותפות לזכר ונקבה, ומילים שזהותן לא ידועה

ישנן מילים משותפות לזכר ונקבה הנכתבות ונהגות באופן זהה. אלה הם לרב תיאורי מקצוע או תפקיד. הזיהוי יכול להיעשות על פי הי הידיעה (La או El) או ההקשר. הנה כמה דוגמאות:

estudiante סטודנט/ית תלמיד/ה אָסְטודיִאָנְטֶה turista טוּרִיסְטָה modelo מוֹדֶלוֹ מוֹדֶלוֹ

לעתים לא נוכל לזהות את מין המילה ללא נסיון קודם (שיירכש בהמשך קריאתכם בספר). מילים אלו למשל, לא ניתן לדעת מראש את מינן (זכר) :קולנוע - café - קפה - cine. (נקבה) לילה - noche

כמו כן אין זהות בין ספרדית לעברית, כך למשל "אור" בעברית - זכר ובספרדית luz נקבה.

Ejemplos דוגמאות

		Marries, B
La ciudad es bonita	El café es barato	El árbol es alto
העיר היא יפה	הקפה הוא זול	העץ הוא גבוה
	A.I.	
El turista es simpático	La estudiante es delgada	El estudiante es delgado
התייר הוא סימפטי	הסטודנטית היא רזה	הסטודנט הוא רזה

a practicar תרגול

	תרגיל 2 - תרגם את המשפטים הבאים :
El niño es alto.	
La foto es bonita.	
La televisión es cara.	
	הילד הוא יפה.
	הכלבה היא סימפטית.
	הלחם הוא יקר.

תשובות לתרגיל 2

כללי הגייה

הספרדית היא שפה פונטית, כלומר היא נהגית כפי שהיא נכתבת. לאחר שתלמד כמה כללים פשוטים, תווכח כי השפה קלה מאד להגיה.

אופן הגיית האותיות מוסבר בטבלה בעמוד (XXXYYY- מספר עמוד). נדון כעת רק בכמה אותיות מיוחדות.

V ו B האותיות

אותיות אלו נשמעות מעט שונה במבטאים שונים. גם דוברי ספרדית לא יודעים לעיתים באיזו אות להשתמש. מטעמי נוחות, מומלץ (כמו באנגלית) לבטא את האות b כ ב דגושה, ואת האות c כאות ו.

R האות

את האות R ניתן להגות כאות ר מודגשת (מתגלגלת) או רגילה.

נדגיש את האות כשהיא מופיעה בתחילת מילה, וכשמופיע הצירוף rr

.radio - רְרָדִיו ,perro : כלב - פֶּרְרוֹ : mar .mar . מָר : מָר : דוגמא רגילה

אות LL האות

האות ll היא אות בפני עצמה (ולא שתי אותיות) שמבוטאת במרבית המדינות כ-יָ (כמו האות y), או לְיָ. בארגנטינה ובמדינות נוספות מבוטאות האותיות ll ו y כ-זי (כמו בצבע בֶּזִּי) או כ-ש. דוגמאות: אני – יוֹ yo, היא- אַיַּה ella, מפתח - יַוֶה llave (או ,זיו, אזיה, זיוה בארגנטינה).

האות Ñ

.n אות זו בדומה לאות LL מבוטאת כתוספת י לאות

דוגמאות : מחר/בוקר - מַנִיַנַה mañana, כאב - דָניוֹ

CH ו Z ,J ,H האותיות

האות H אינה נהגית כלל, ויש פשוט להתעלם ממנה.

האות J נהגית כ-ח.

האות Z נהגית כ-ס (אין צליל ז בספרדית).

האות CH נהגית כ- צי.

דוגמאות: אח - אֶרְמָנוֹ hermano, סבון - חָבוֹן jabón, פעם - וֶס vez ציילה - Chile.

האות C

האות באה לפני האותיות I ו E נהגית תמיד כשהיא ק, מלבד כשהיא ק, מלבד כשהיא באה לפני האותיות כאות העברית ק, מלבד כשהיא באה לפני האותיות ס.

דוגמאות : בית - קּסָה casa, בסיסי - בָסִיקו básico, שיר - קּנְסְיְוֹן canción, קולנוע - סִינֶה eine, בסיסי - בַּסִיקו cerdo, שיר - קּנְסְיְוֹן cerrado, חזיר - סַרְדוֹ cerdo.

האות G

האות העברית ג מלבד כשהיא באה לפני C. היא נהגית האות דומה דומה בהתנהגותה לאות C. היא נהגית האותה לאות G האותיות באח לו I. אז נהגה אותה כאות ח.

- גיאוגרפיה קgigante ענק אנק קפneral גיאוגרפיה, גנרל קטָר, gordo גיאוגרפיה, שמן גנרל קניה geografia, גיאוגרפיה geografia תָּיאוֹגְרְפִיָּה קפיה

האות U

האות u היא אות אשר נקרא אותה רגיל כצליל אוּ.

:qu ו gu הופכת לאילמת בצירופי האותיות u

שים לב שבשני המקרים של האותיות C ו G, נוצרת בעיה להגות את הצלילים: (ci)קי, (ce)קה ו (ge)גָי, (ge)גָה שהופכים ל סִי, סָה וחִי, חָה.

. אך לא משמיעים אותה. u לאותיות ש יכך מוסיפים את האות ש

.que ו qui ונוצר הצרוף qui מתרחש דבר נוסף: היא הופכת ל qui מתרחש ל מתרחש דבר נוסף.

.guía - גֵיאַה, guerra מדריך - גִיאַה מלחמה - מָרַה

.quemado כאן - קמָדוֹ aquí כאן

סיכום השינויים וההוספות כדי להגות את הצלילים:

gue ← ge גה

gui ← gi גי

que ← cue ← ce קת

qui ← cui ← ci

האות המודגשת Ü

האות U נשמעת כאמור תמיד, למעט אחרי Q ו Q יש מקרים שנרצה להשמיע את הצליל U האות U נשמעת כאין זו אות אילמת, מוסיפים שתי נקודות מעל האות (Ü).

.pingüino דוגמא: פינגווין פינגואנו

ייתכן וזה נשמע מעט מסובך, אך אל דאגה, האות ü היא אות נדירה, ואת הכללים הקודמים הנפוצים יותר, תכיר תוך כדי קריאה כבר בפרקים הקרובים.

a practicar תרגול

הסתר את התעתיק בעמודה השמאלית ונסה להגות את המילים הבאות:

פתרון (תעתיק)	בספרדית	תרגום
קרְנֶּה	carne	בשר
סֶנָה	cena	ארוחת ערב
רינְקוֹן	rincón	פינה (בחדר)
סיטָה	cita	פגישה
פוֹרְקָּה	por qué	למה
קיאֶן	quién	מי
קוּאָנְטוֹ	cuánto	כמה
לֶנְטֶס	lentes	משקפיים/
		עדשות
תֶנֶרוֹסוֹ	generoso	נדיב
גִיטָרְרָה	guitarra	גיטרה
נֶרְגוּאֶנְסָה	vergüenza	בושה
רוֹחוֹ	rojo	אדום
יָמָדָה	llamada	שיחה
סוּאֶנְיוֹ	sueño	חלום

דוּאֶנְיוּ	dueño	בעל בית
אָבּיטָסְיוֹן	habitación	חדר
חוליו	julio	(חודש) יולי
צְינְסֶה	chance	סיכוי
עֿמֹם	jamás	אף פעם לא
לוּס	luz	אור

מה למדנו

סיימת את פרק 1, הכרת לראשונה כ 80 מילים, ולמרות שרק את חלקן אתה זוכר כעת, הן יופיעו שוב בפרקים הבאים פעמים רבות כך שתטמיע אותן.

כבר כעת אתה מסוגל לבנות משפטים פשוטים ולהבחין בין זכר ונקבה.

ככלל בתרגולים, מומלץ להשתמש במילון המופיע בסוף הספר, כדי להיזכר במילים אותן שכחת. כל התרגולים יכילו אוצר מילים שאתה מכיר ומופיע לרוב בדפים הקודמים יותר, אך ברור שלא תזכור את כל אוצר המילים בפעם הראשונה, ומומלץ שתנסה לתרגם בכל זאת ככל שתוכל.

בפרקים הבאים, תלמד להבין וליצור משפטים מתוחכמים יותר ואוצר המילים שלך ילך ויגבר.

תשובות

תרגיל 1 -

El niño	La niña	La hermana	El gordo	El bajo
La cara	La baja	El delgado	El problema	

בחזרה לפרק

תרגיל 2 –

El niño es alto.	הילד הוא גבוה.
La foto es bonita.	התמונה היא יפה (המילה foto היא מילת נקבה למרות סיומת o).
La televisión es cara.	הטלויזיה היא יקרה.
El niño es bonito.	הילד הוא יפה.
La perra es simpática.	הכלבה היא סימפטית.
El pan es caro.	הלחם הוא יקר.

בחזרה לפרק

כאשר איורים מופיעים בפעם השנייה, מטרתם להזכיר לך את המילים בספרדית, כשאינן מתורגמות לעברית.

: הבט באיורים הבאים

La estudiante es delgada

El árbol es alto